

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505

Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Metodický list

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Sada: 1 Číslo: EU-OPVK-ČIG-1ST-24 Předmět: Český jazyk a literatura

Název materiálu: Tři pruty Svatoplukovy - pověst

Autor materiálu: Jana Polášková

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 26. 3. 2012 Třída: IV. A Ověřující učitel: Jana Polášková

Anotace materiálu:

Materiál obsahuje pověst o moudrosti knížete Svatopluka a o nesvornosti jeho synů.

Podrobný metodický popis možností použití materiálu:

Pracovní list ověřuje porozumění čtenému textu, vyprávění obsahu textu a umožňuje různé interpretace odpovědí dle schopnosti žáka. Pro práci je možné použít folii.

Seznam literatury a pramenů:

JANÁČKOVÁ, Zita a kol. Čítanka pro 4. ročník základní školy. Brno: Nová škola, 2003, ISBN 80-7289-050-6.

MAŇAS, Michal. <http://commons.wikimedia.org> [online]. [cit. 10. 3. 2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Svatopluk_I.jpg

Poznámka:

Tři pruty Svatoplukovi

Hana Doskočilová

Na březích řeky Moravy až k Dunaji a odtud proti proudu Nitry až k vysokým horám rozkládala se před tisícem let Říše velkomoravská. Byla to slavná říše! Kupci z celého světa, kteří tudy táhli v karavanách po vyšlapaných cestách podél řek, pěli na ni samou chválu: Krajina spanilá a lidé dobří, dobytek ani dítka svá nikdy nebijí. A vládnou jim mužové stateční i moudří, nejdřív kníže Mojmír, po něm Rastislav a nyní Svatopluk...

Kupci měli v mnohém pravdu, ale nebyla to pravda celá. Osud slavné říše visel často na vlásku, neboť knížata z rodu Mojmírova, ač měli mnoho ctností, jedna jim nadobro chyběla: Byli nesvorní až běda!

Kdykoliv se mezi sebou o vládu v zemi nepohodli, hned si volali na pomoc jeden proti druhému mocné panovníky ze sousedství, nejčastěji německého krále Ludvíka. A pak dalo pokaždé spoustu práce, než zase Ludvíka i s jeho vojskem ze země vyhnali.

Tak a nejinak dostali se na knížecí stolec po Mojmírovi Rastislav, po Rastislavovi konečně i jeho synovec Svatopluk.

„Jen aby nám ta nesvornost nepřišla jednou draho,“ uvažoval na smrtelném loži kníže Svatopluk, jelikož si o budoucnost říše právem dělal starosti. I povolal k sobě své tři syny, aby jim vysvětlil, jak je důležité držet pospolu: Podal jim tři svázané pruty, jestli je dokážou zlomit. Nedokázal to ani jeden z nich. Potom jim podal každý prut zvlášť a oni je zlámali bez velké námahy, docela snadno.

„Budete-li svorní, synové moji, jako ty tři pruty v jedné otýpce, nikdo vás nezlomí. Což jste to na vlastní oči neviděli?“ „Viděli, otče, viděli.“ „Každý sám však neznamená nic. I to jste pochopili?“ „Pochopili,“ odpověděli všichni tři, aby otcí nedělali těžkou hlavu. Byli to hodní synové... Ale taky Mojmírovci, kteří pochopí, co je nesvornost, leda až na smrtelné posteli.

Sotvaže jejich otec vydechl naposledy, začali se o knížecí stolec rvát, dokud se jim zděděná říše kousek po kousku nerozpadla pod rukama.

Práce s textem: Tři pruty Svatoplukovy, Hana Doskočilová - Čítanka pro 4. ročník, str. 102 a 103, /nakl. Nová škola/

Úkol pro žáka:

Nejprve si velmi dobře přečti zadaný text a potom jednoduše odpověz na otázky.

1. Kterou slavnou říši vychvalovali kupci, kteří putovali po cestách podél řek Moravy a Dunaje?

2. Změň ve větě podtržené slovo na slovo podobného významu:

Krajina spanilá a lidé dobří, dobytek ani dítě svá nikdy nebijí. (_____)

3. Která knížata v té zemi vládla – najdi a napiš jejich jména.

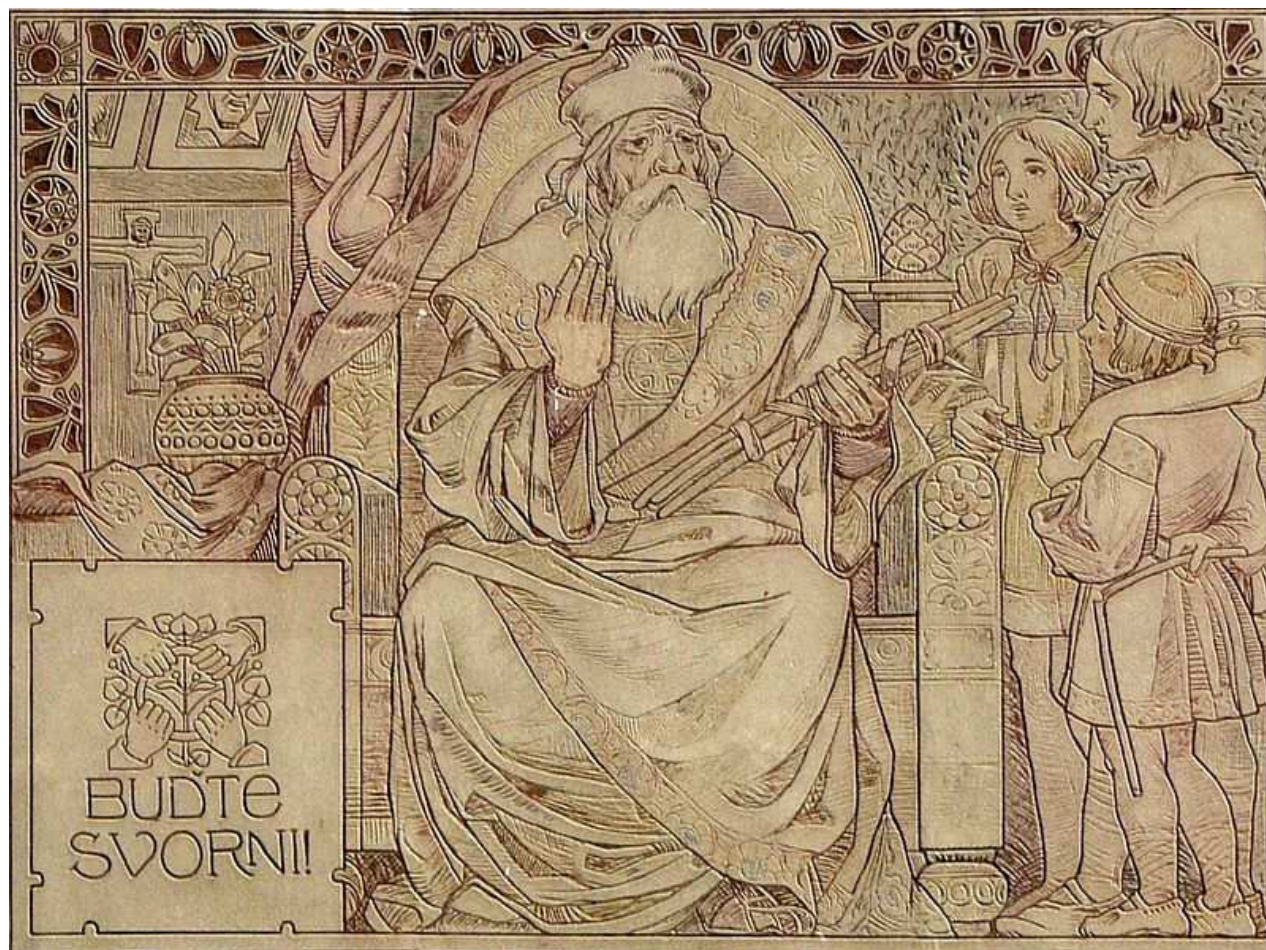
4. Napiš svými slovy, co znamená, že byl kníže Svatopluk na smrtelném loži:

5. Kolik měl kníže Svatopluk synů? _____

6. Co chtěl Svatopluk pomocí prutů svým synům ukázat?

7. Napiš větu, která říká, jak se synové nakonec zachovali a jak to se zděděnou říší dopadlo.

Jméno žáka _____

MAŇAS, Michal. <http://commons.wikimedia.org> [online]. [cit. 10. 3. 2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Svatopluk_I.jpg

Řešení – jsou možné i volnější formulace.

Práce s textem: Tři pruty Svatoplukovy, Hana Doskočilová - Čítanka pro 4. ročník, str. 102 a 103, /nakl. Nová škola/

Úkol pro žáka:

Nejprve si velmi dobře přečti zadaný text, a potom jednoduše odpověz na otázky.

1. Kterou slavnou říši vychvalovali kupci, kteří putovali po cestách podél řek Moravy a Dunaje?

Říše velkomoravská

2. Změň ve větě podtržené slovo na slovo podobného významu:

Krajina spanilá a lidé dobří, dobytek ani dítě svá nikdy nebijí.

(krásná, líbezná, pěkná_____)

3. Která knížata v té zemi vládla – najdi a napiš jejich jména.

Mojmír, Rastislav a Svatopluk

4. Napiš svými slovy, co znamená, že byl kníže Svatopluk na smrtelném loži:

Kníže umíral.

5. Kolik měl kníže Svatopluk synů?

Kníže měl tři syny.

6. Co chtěl Svatopluk pomocí prutů svým synům ukázat?

Svatopluk chtěl ukázat, že je důležité držet pospolu – být svorní.

7. Napiš větu, která říká, jak se synové nakonec zachovali a jak to se zděděnou říší dopadlo.

Sotvaže jejich otec vydechl naposledy, začali se o knížecí stolec rvát, dokud se jim zděděná říše kousek po kousku nerozpadla pod rukama.